

Thiên Khánh

“Cho nhau một nụ cười, nụ cười trong nắng mai... Chia nhau từng ngọt bùi, ngọt bùi trong nỗi vui...”

Bài hát *Cho Nhau Nụ Cười* của nhạc sĩ Nguyễn Kế Khuyến mà Tết năm nay chúng tôi được duyên góp phần văn nghệ với các bạn U70 đã mang đến cho tôi nhiều niềm vui và có dịp tìm ra bạn bè đã hơn bốn mươi năm mất liên lạc.

- Hải này, chị nghe tên Nguyễn Kế quen quen, có phải từ dòng họ Nguyễn Kế không?

- Dạ không chị, đó chỉ là bút hiệu của anh em thôi.

- Oh, chị tưởng... Vì chị có người bạn học tên Nguyễn Kế thị Hồng Cúc lâu rồi không nghe tin tức và chị đang còn tìm.

- Ah, sao giống tên chị bà con của em vậy? Có phải chị tròn tròn, hơi thấp không?

Tôi chợt nhớ ra Hồng Cúc cũng người Bắc và cũng thấp:

- Ừa em có hình của Cúc không? Có phải hồi trước Cúc ở cư xá gì đó mà chị quên rồi?

- Dạ đúng rồi, để em tìm hình cho chị xem có nhận ra không.

Thế là tấm hình được gửi sang liền. Tôi cố gắng nhận diện người bạn nhỏ nhắn, xinh xắn người Bắc mà chúng tôi thân thiết trong khoảng thời gian nội trú năm nào của lớp học về kỹ thuật cơ khí tại một nhà máy ở Thủ Đức. Cũng 43 năm rồi nhưng vẫn còn nét để nhận ra nhau, tôi xin số điện thoại để gọi vì chắc chắn là Hồng Cúc. Điện thoại reo nhưng không ai trả

lời, tôi nghĩ chắc điện thoại lạ nên cô nàng không thèm bắt máy nên tôi nhắn tin, mà quả thật:

- Cúc ơi, còn nhớ Minh không?

- Minh nào, man or woman?

Tôi phì cười, nghĩ bụng tên mình cũng giống con trai thiệt. Tôi nhắn tiếp: Trần Thị Minh học chung ở Thủ Đức. Sau này về Sài Gòn học điện tử đó.

- Oh nhớ rồi, Minh gầy gầy. Có em tên là Vân đó phải không? Biết Cúc đã nhớ ra, tôi bèn nhắn số điện thoại gọi lại liền. Chúng tôi nói chuyện huyền thuyên, nào là bạn đang ở đâu, đi năm nào, làm gì...

Rồi lại được thêm tin tức một nhỏ bạn thân khác là Hà cũng đã được sang Mỹ, tụi tôi lại một màn ôm điện thoại “tám” với nhau cả mấy tiếng đồng hồ; nhiều chuyện quá mà!

- Minh, mày có biết ông thầy Tùng dạy mình không? Nghe nói ổng mất rồi đó mày! Con nhỏ Hà báo tin cho tôi biết.

- Ủa tại sao vậy? Ông đâu lớn hơn mình bao nhiêu?

- Tao không biết. Mày có biết hồi đó ổng thích mày lắm không?

- Thích tao à? Hồi đó đi học để khóa lập thời gian, chờ đợi đi vượt biên vì hoàn cảnh gia đình, chứ tao đâu để ý. Ủa mà mày nói vậy tao nhớ rồi, tụi con Dung hồi đó cũng hay chọc và nói “ổng nhìn mày đăm đăm đuổi kìa Minh” nhưng tao thì không để tâm lắm!

- Chứ gì nữa, tụi tao hay xàm xì với nhau, ổng lên lớp dạy mà chỉ ngó mày thôi!

Tâm trí tôi quay ngược về dĩ vãng... Mấy bài toán đại số, số học được tôi giải và ra đáp số nhanh nhẹn vì trình độ toán của tôi cao hơn những bài toán này. Tôi đã tốt nghiệp bậc trung học, đã qua những môn Lượng giác, Tân toán học thì những bài toán này rất dễ. Có lẽ tôi được để ý từ buổi ấy vì các bài toán tôi nộp lên thầy Tùng lúc nào cũng được điểm cao.

Rồi có những đêm nội trú rảnh rang, chúng tôi kéo sang lan can của văn phòng các giáo sư, nghe các bạn văn nghệ hát và được ăn chè mà sau đó mới biết là những nồi chè do thầy Tùng nấu và đãi. Tình cảm được nung nấu từ đó mà tôi nào hay biết.

Xe đạp chạy bon bon trên con đường Xô Viết Nghệ Tĩnh, sắp sửa quẹo sang đường Lý Thái Tổ thì tôi chợt nghe tiếng gọi sau lưng “Chị Minh, chị Minh!”

Tôi ngoái cổ lại thì thấy thầy Tùng đang gù lưng đạp xe nhanh về phía tôi:

- Nhà chị ở phía này hả?

- Dạ phải, thưa Thầy! Tôi lễ phép trả lời.

- Tôi cũng đi khúc đường này.

Thế rồi thầy trò chuyện trò với nhau trên chuyến đường về nhà tôi. Thầy ngừng ngay nhà tôi và gật đầu chào từ giã. Thì ra, thầy muốn biết tôi ở đâu, chứ tôi biết nhà thầy không phải ở hướng nhà tôi. Tôi không hiểu thầy biết nhà mình để làm gì? Thầy đến nhà mình để điều tra à? Gia đình tôi là gia đình ngụ, ba và anh đi lính ở chính quyền cũ. Tôi thi vào các trường đại học bị đánh rớt cũng vì lý lịch, kinh tế gia đình bị đảo lộn, lại có hai em trai ra nước ngoài... Tôi thắc mắc với bao nhiêu câu hỏi nhưng không dám hỏi thầy!

Hai năm sau, tôi ra trường với điểm số rất cao và được việc làm ở một công xưởng tại Biên Hòa nhưng phải về lại Sài Gòn vì họ cho rằng lý lịch tôi không được trong sạch, thuộc gia đình ngụ quân, ngụ quyền, không được làm ngành nghề điện tử mà họ nói đó là việc làm của Bộ Quốc phòng. Má tôi vì tương lai các con, không còn giải pháp nào hơn là dắt chúng tôi vượt biên.

Kể từ lúc không làm công xưởng đến nay đã 40 năm, bôn ba thăng trầm nơi xứ người, giờ đây tôi mới được tin tức các bạn bè cũ. Khoảng mười người đã mất, vừa thầy vừa bạn, ôi sao ngỡ ngàng và thương tiếc cho những người vắng số. Thầy Tùng, nghe đâu không được hạnh phúc lắm với người vợ sau này, bị đột quỵ lúc thầy mới tròn năm mươi tuổi, để lại 2 đứa con còn nhỏ.

Hà chọc tôi:

- Tao nghĩ ông thương mày thiệt đó Minh. Chắc vợ ông có nét giống mày.

- Bậy bạ! Tôi lại phì cười.

Cuộc đời đúng là có duyên nợ; có duyên gặp nhau nhưng chưa

có nợ thì không kết nối được. Tin thầy đã rời bỏ thế gian này đến quá đột ngột, tôi thành kính thấp nén nhang cầu nguyện cho thầy được về cõi an lành, quên hết mọi ưu phiền ở cõi ta bà, tạm bợ này.

Tiếng chuông điện thoại reng là lạ, thì ra là điện thoại qua Zalo mà tôi ít khi dùng đến. Một người bạn dùng FaceTime để xem tôi có nhận diện ra những người đang họp mặt tại nhà một cô bạn không? Tôi chỉ nhận ra được hai người, còn khuôn mặt các bạn nữ thì chịu thua. Họ thay đổi quá nhiều, người thì tóc bạc phơ, da đồi mồi, nếp nhăn in hình trên nét mặt; người thì răng sún... thấy thương quá! Thật ra những người mà tôi và Hà không nhận ra vì họ học ở các khóa sau. Chính vì thế, họ cũng không biết chúng tôi và buột miệng khi thấy tôi và Hà trong điện thoại: “Mấy người này trẻ hơn mà!” Một anh bạn trả lời liền: “Người ta lớn hơn đó” rồi xoay máy đi hướng khác sau khi thoáng thấy các bạn nữ bụm miệng nói “Ừ vậy mình trẻ hơn hả.”

Sau đó, tôi nghe anh bạn kể lại rằng họ rất buồn khi nhìn thấy và so sánh với chúng tôi bên xứ ngoài. Anh phải an ủi họ, nói với họ là vì môi trường, vì hoàn cảnh và vì nếp sống thô, chớ các bạn ấy (tôi và Hà đang FaceTime) rất có tình nên mới tìm kiếm và liên lạc với bạn cũ thầy xưa, vì thế hãy vui vì đã có được những người bạn tốt như vậy.

Tự nhiên tôi thấy thương và thông cảm với các bạn đó và xin gửi tâm tình mình qua các vần thơ:

Còn gặp nhau thì vẫn có nhau,
Đòi mỗi dấu có, cũng không sao
Thời gian xóa nét xuân xanh đẹp
Tình bạn đồng môn mãi đẹp màu.

Thiên Khánh

